

**ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Приймальної комісії

Протокол № _____

«___» _____ 2017 р.

Голова Приймальної комісії

_____ П. В. Пашко

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 292 «МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ»**

галузі знань 29 «Міжнародні відносини»
для здобуття освітнього ступеня магістра

Ірпінь – 2017

Програма фахового вступного випробування зі спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» складена на основі Освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 0305 – «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка», затвердженої у 2010 р.

Розробники

Я. В. Белінська, д.е.н., професор

П. Б. Юр'єва, к.е.н., доцент

Рецензент

О. В. Чернова, к.е.н., доцент

Розглянуто і схвалено на засіданні кафедри міжнародної економіки

Протокол № __ від «__» _____ 2017 р.

Завідувач кафедри

Я. В. Белінська, д.е.н., професор

**Завідувач відділу методичного
забезпечення освітнього процесу
Навчально-наукового центру
організації освітнього процесу**

О.О. Бойко-Слобазан

Реєстраційний № ____

ЗМІСТ

	Стор
1. Пояснювальна записка	3
2. Перелік тем та їх короткий зміст	5
3. Зразок фахового вступного випробування	26
4. Критерії оцінювання відповідей вступника	30
5. Список рекомендованої літератури	32

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового вступного випробування є нормативним документом Університету Державної фіскальної служби України, який розроблено кафедрою міжнародної економіки на основі Освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 0305 – «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка».

Програма фахового вступного випробування складена для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра галузі знань 29 «Міжнародні відносини» за спеціальністю 292 «Міжнародні економічні відносини».

Мета фахового вступного випробування для вступу на здобуття освітнього ступеня магістра: з'ясувати рівень теоретичних знань та практичних навичок абітурієнтів, яких вони набули під час навчання за освітнім ступенем бакалавра напряму підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка» з метою формування рейтингового списку та конкурсного відбору абітурієнтів на навчання за освітнім ступенем магістр спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини» в межах ліцензованого обсягу спеціальності.

Завдання фахового вступного випробування полягає у тому, щоб оцінити знання та вміння учасників.

Вимоги до здібностей і підготовленості абітурієнтів. До участі у фаховому вступному випробуванні допускаються особи, які завершили навчання та здобули диплом бакалавра галузі знань 0305 – «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка» та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками у вище зазначеній галузі.

Фахові вступні випробування проводяться за основними дисциплінами навчального плану підготовки абітурієнтів на базі здобутого освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» – «Міжнародна економіка», «Міжнародна торгівля», «Міжнародні фінанси», «Міжнародні організації», «Міжнародна інвестиційна діяльність».

Фахове вступне випробування проводиться у формі письмового тестування.

У відповідності до Освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 0305 – «Економіка та підприємництво» напряму підготовки 6.030503 «Міжнародна економіка», були складені і затверджені на засіданні кафедри міжнародної економіки тестові завдання для проведення фахових вступних випробувань.

Для проведення фахового вступного випробування розроблено пакет тестових завдань, який містить 30 варіантів. Варіант складається із 40 тестових завдань закритого типу, у більшості, з вибором однієї правильної відповіді. Для кожного такого тесту запропоновано три - шість варіантів відповідей. Завдання з вибором

відповіді вважається виконаним правильно, якщо позначена тільки одна літера або декілька - правильних відповідей відповідно до ключа.

Усі варіанти завдань є ідентичними за структурою й складністю, що дозволяє говорити про забезпечення принципу об'єктивності й рівності при оцінюванні навчальних досягнень абітурієнтів.

Порядок проведення фахових вступних випробувань визначається "Положенням про проведення вступних випробувань у Університеті державної фіскальної служби України", затверджене рішенням Вченої ради університету 27.02.2017 р. протокол № 3.

2. ПЕРЕЛІК ТЕМ ТА ЇХ КОРОТКИЙ ЗМІСТ

ДИСЦИПЛІНА «МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІКА»

Тема 1. Предмет, метод, завдання та логіка викладення курсу

Економічний зміст міжнародної економіки. Предмет і завдання курсу “Міжнародна економіка”. Закони та закономірності розвитку міжнародної економіки. Методи дослідження економічної взаємодії на міжнародному рівні. Система економічних показників міжнародної економіки. Класифікація економічних показників міжнародної економіки.

Тема 2. Система міжнародних економічних відносин

Міжнародний поділ праці як основа розвитку міжнародної економіки: основні форми та фактори розвитку. Сутність міжнародних економічних відносин. Зміст, особливості, суб'єкти, форми, рівні. Світове господарство як об'єкт міжнародної економіки: еволюція, структура та закономірності розвитку. Поняття «відкритої економіки». Аспекти, критерії та показники відкритості.

Тема 3. Середовище міжнародних економічних відносин

Поняття середовища міжнародних економічних відносин. Структура та особливості. Особливості економічного середовища. Технологічне середовище та його вплив на сучасні міжнародні економічні відносини. Вплив політико-правового середовища на розвиток міжнародних економічних відносин. Особливості впливу на міжнародні економічні відносини соціально-культурного середовища. Природно-географічне середовище міжнародних економічних відносин.

Тема 4. Моделі розвитку міжнародних економічних відносин

Докласичні теорії міжнародної торгівлі. Теорія абсолютних переваг Адама Сміта. Теорія порівняльних переваг Давида Рікардо. Модель міжнародної вартості Альфреда Маршала. Неокласичний підхід: теорія Хекшера-Оліна-Самюелсона.

Тема 5. Світовий ринок товарів і послуг

Характеристика міжнародної торгівлі як найбільш розвиненої форми міжнародних економічних відносин. Показники міжнародної торгівлі Сутність та основні характеристики міжнародної торгівлі. Методи міжнародної торгівлі. Види торгово-посередницьких операцій. Біржова торгівля, аукціонна торгівля, міжнародні торги. Ціноутворення в міжнародній торгівлі. Цінові знижки. Методи регулювання міжнародної торгівлі.

Тема 6. Міжнародний науково-технологічний обмін

Міжнародний науково-технологічний обмін : поняття та місце в сучасних міжнародних економічних відносинах. Формування світового технологічного ринку. Інтелектуальна власність та її охорона в міжнародному співробітництві. Форми міжнародного обміну технологією. Основні канали міжнародної передачі технологій. Економічні зони розвитку високих технологій. Моделі неотехнологічного розвитку. Міжнародне технічне сприяння та регулювання міжнародної передачі технологій

Тема 7. Світовий фінансовий ринок

Сутність та форми міжнародного руху капіталу. Структура міжнародного фінансового ринку. Причини та динаміка міжнародного руху капіталу. Особливості сучасного міжнародного руху капіталу. Наслідки міжнародного руху капіталу для країни-експортеру та країни-імпортеру капіталу.

Тема 8. Прямі інвестиції та міжнародне виробництво

Теорії прямих іноземних інвестицій. Сутність міжнародних корпорацій, як суб'єкта інвестиційного процесу. ТНК: сутність, характерні риси. Форми виходу ТНК на закордонний ринок.

Тема 9. Міжнародне портфельне інвестування

Шляхи розміщення портфельних інвестицій. Загальні риси інвестування у звичайні акції. Міжнародний ринок облігацій. Сутність та види облігацій

Тема 10. Міжнародний кредит

Міжнародний кредит: сутність, суб'єкти та принципи. Функції міжнародного кредиту. Фактори поширення кредитних відносин у міжнародній сфері. Сутність євро кредиту. Сутність синдиковані кредити.

Тема 11. Світовий ринок праці

Суть світового ринку праці та його сегментація. Функції світового ринку праці. Кон'юктура світового ринку праці.

Тема 12. Міжнародна трудова міграція

Міжнародна міграція робочої сили як форма міжнародних економічних відносин. Причини міжнародного переміщення робочої сили. Етапи розвитку міжнародної міграції трудових ресурсів. Особливості сучасного етапу міжнародної міграції робочої сили. Наслідки міжнародної трудової міграції. Регулювання міжнародних міграційних процесів.

Тема 13. Теорії валютних курсів

Сутність валютного курсу та методи його фіксації. Валютна стратегія. Поточна валютна політика: дисконтна та дивізійна політика. Динаміка валютного курсу.

Тема 14. Світовий валютний ринок

Валютний ринок: сутність, суб'єкти та функції. Види валютних ринків. Класифікація валютних операцій. Характеристика поняття «валюта», види валюти. Методи котирування валюти.

Тема 15. Світова валютна система

Сутність міжнародних валютних відносини та міжнародної валютної система. Види валютних систем та їх елементи. Елементи світової валютно-фінансової системи. Етапи еволюції міжнародної валютної системи.

Тема 16. Міжнародні розрахунки

Характеристика міжнародних розрахунків. Основні форми міжнародних розрахунків, їх характеристика. Форми платежів, їх характеристика.

Тема 17. Платіжний баланс та макроекономічна рівновага

Платіжний баланс та принципи його побудови. Схема побудови платіжного балансу. Аналіз статей платіжного балансу. Сальдо платіжного балансу та його вимірювання. Регулювання платіжного балансу.

Тема 18. Сутність і особливості міжнародної економічної інтеграції

Міжнародна економічна інтеграція: сутність, цілі й головні передумови. Шляхи формування міжнародних економічних угруповань. Рівні та форми міжнародної економічної інтеграції, їх характеристика. Економічні наслідки приєднання країн до інтеграційних об'єднань.

Тема 19. Міжнародна регіональна інтеграція

СНД – цілі створення та тенденції розвитку. Інтеграційні процеси в Північній Америці. Економічне співробітництво в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Специфіка латиноамериканських інтеграційних процесів. Інтеграційні процеси в Африці та арабському світі.

Тема 20. Європейська економічна інтеграція

Еволюція розвитку інтеграційних процесів в Західній Європі. Характеристика Європейського Союзу. Характеристика економічного і валютного союзу ЄС.

Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ). Специфіка інтеграції східноєвропейських країн.

Тема 21. Глобалізація економічного розвитку

Сутність та основні ознаки процесу глобалізації сучасного світового господарства. Фінансова глобалізація. Глобальні проблеми: причини виникнення та шляхи вирішення. Міжнародне регулювання глобальних проблем.

Тема 22: Інтеграція України у світову економіку

Об'єктивна необхідність та умови інтеграції України в сучасну систему світогосподарських зв'язків. Внутрішньо- та зовнішньоекономічні чинники включення економіки України до міжнародного поділу праці. Особливості й шляхи інтеграції. Пріоритети інтеграції України до системи міжнародної економіки. Формування в Україні економічного механізму інтеграції.

ДИСЦИПЛІНА «МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ»

Тема 1: Торгівля в системі міжнародного бізнесу

Сутність міжнародної торгівлі та її специфічні риси. Чинники, що зумовили появу та розвиток міжнародної торгівлі. Сучасні підходи до трактування міжнародної торгівлі. Роль та значення міжнародної торгівлі для країни, суб'єкта господарювання, населення.

Етапи розвитку міжнародної торгівлі: початковий комерційний період; період становлення міжнародного товарообігу; період між двома світовими війнами; повоєнний період; період глобалізації.

Сучасні тенденції розвитку міжнародної торгівлі. Чинники активізації міжнародної торгівлі. Характеристика торговельних процесів у світовій економіці.

Україна в системі світогосподарських зв'язків. Основні риси зовнішньої торгівлі України сьогодення. Напрями підвищення ефективності зовнішньоторговельної діяльності України.

Характеристика показників міжнародної торгівлі: абсолютні показники; результуючі показники; показники структури; показники інтенсивності; показники результативності.

Тема 2: Форми міжнародної торгівлі

Сутність та систематизація форм міжнародної торгівлі. Економічний зміст поняття форма міжнародної торгівлі. Види форм міжнародної торгівлі за регулювання зовнішньоторговельних відносин між країнами; специфікою

торговельно-економічної взаємодії між суб'єктами; за особливостями предмета торгівлі.

Класифікація товарів та послуг у міжнародній торгівлі: стандартна міжнародна торговельна класифікація ООН; гармонізована система опису та кодування товарів; класифікатор товарів за укрупненими економічними угрупованнями ООН.

Торгівля сировинними товарами. Економічний зміст сировинних ресурсів. Особливості торгівлі сировинними ресурсами. Форми торгівлі сировинними ресурсами.

Торгівля послугами. Економічний зміст поняття послуга. Класифікація послуг. Сутність міжнародної торгівлі послугами. Склад послуг в межах ГАТС. Принципи міжнародної торгівлі послугами. Способи міжнародної торгівлі послугами. Сучасні тенденції у міжнародній торгівлі послугами.

Тема 3: Методи міжнародної торгівлі

Сутність та систематизація методів міжнародної торгівлі. Економічна сутність поняття «метод міжнародної торгівлі». Види методів міжнародної торгівлі.

Торгівля на підставі прямих зв'язків між контрагентами. Характеристика прямого методу міжнародної торгівлі. Переваги та недоліки міжнародної торгівлі. Особливості внутрішньокорпоративної торгівлі.

Торгівля через торгово-посередницьку ланку. Характеристика непрямого методу міжнародної торгівлі. Поняття посередника у міжнародній торгівлі. Класифікація посередників у міжнародній торгівлі. Сучасні тенденції діяльності посередників у міжнародній торгівлі. Види послуг посередників у міжнародній торгівлі. Переваги та недоліки непрямого методу міжнародної торгівлі.

Торговельно-посередницькі операції. Економічний зміст торговельно-посередницьких операцій. Види та характеристика торговельно-посередницьких операцій.

Тема 4: Регулювання міжнародної торгівлі

Сутність та особливості зовнішньоторговельної політики. Зміст поняття зовнішньоторговельна політика. Функції зовнішньоторговельної політики. Цілі зовнішньоторговельної політики. Принципи розробки та реалізації зовнішньоторговельної політики. Типи зовнішньоторговельної політики. Класифікація зовнішньоторговельної політики. Складові зовнішньоторговельної політики та їх характеристика. Закономірності розвитку зовнішньоторговельної політики

Інструменти та методи регулювання міжнародної торгівлі. Сутність поняття метод регулювання міжнародної торгівлі. Види інструментів регулювання міжнародної торгівлі та їх характеристика.

Митно-тарифне регулювання міжнародної торгівлі. Сутність митно-тарифного регулювання. Різниця між митними та тарифними відносинами. Види митно-тарифних відносин. Склад митно-тарифних регуляторів та їх характеристика. Принципи митно-тарифного регулювання. Роль та значення митно-тарифного регулювання.

Нетарифне регулювання міжнародної торгівлі. Сутність нетарифного регулювання. Види інструментів нетарифного регулювання та їх характеристика. Класифікація інструментів нетарифного регулювання. Роль та значення нетарифного регулювання.

Тема 5: Порядок здійснення міжнародних комерційних операцій

Сутність та систематизація міжнародних комерційних операцій. Економічний зміст міжнародних комерційних операцій. Систематизація міжнародних комерційних операцій.

Суб'єкти та об'єкти міжнародних комерційних операцій. Сутність понять суб'єкт та об'єкт міжнародної торгівлі. Склад суб'єктів міжнародної торгівлі. Класифікація суб'єктів міжнародної торгівлі.

Особливості зовнішньоторговельних операцій: експортні, імпортні; реекспортні; реімпортні; зустрічна торгівля.

Процес організації міжнародних торговельних угод. Підготовчий, організаційний та виконавчий етапи міжнародних комерційних операцій.

Тема 6: Система міжнародних комерційних контрактів

Сутність міжнародного комерційного контракту, його основні ознаки, принципи та функції. Класифікація міжнародних комерційних контрактів.

Структура міжнародного комерційного контракту. Типові складові міжнародного економічного договору. Структурні особливості зовнішньоекономічного договору в Україні.

Тема 7: Нормативно-правове регламентування міжнародних торговельних угод

Сутність міжнародних торговельних угод. Економічний зміст міжнародних торговельних угод та їх особливості. Умови дійсності та юридичні наслідки від їх скасування.

Уніфікація правил складання міжнародних торговельних угод з купівлі-продажу товарів. Види та зміст основних міжнародних договорів. Що

регламентують форму, зміст, порядок укладання та виконання договорів у міжнародній торгівлі.

Міжнародні торговельні терміни (ІНКОТЕРМС – 2010). Економічний зміст поняття «базисна умова поставки». Групи базисних умов поставки. Зміст базисних умов. Класифікація базисних умов поставок.

Тема 8: Укладання міжнародного комерційного контракту

Вибір партнерів на світовому ринку. Чинники, які впливають на вибір партнерів на світовому ринку. Принципи, яких слід дотримуватись при відборі іноземних контрагентів. Методи пошуку іноземних партнерів. Джерела інформації про потенційних іноземних партнерів.

Проведення попередніх переговорів. Способи проведення переговорів та їх характеристика. Методи проведення переговорів. Технічні засоби для проведення переговорів.

Складання та підписання міжнародного комерційного контракту. Етапи укладання міжнародного комерційного контракту та їх характеристика.

Тема 9: Виконання міжнародного комерційного контракту

Загальні положення виконавчого процесу міжнародного комерційного контракту. Зміст поняття «виконання міжнародного комерційного контракту». Види зобов'язань за міжнародним комерційним договором. Принципи виконання міжнародних комерційних договорів.

Матеріальна стадія виконання міжнародного комерційного контракту: строк виконання контракту; місце виконання контракту; вартість виконання контракту та спосіб виконання контракту.

Техніко-юридична стадія виконання міжнародних комерційних контрактів: підготовка предмета контракту; оформлення документації; організація технічного обслуговування.

Способи забезпечення виконання зобов'язань за міжнародним комерційним контрактом. Види способів забезпечення зобов'язань, їх характеристика та систематизація.

Тема 10: Врегулювання міжнародних комерційних спорів

Процедури врегулювання міжнародних комерційних спорів. Види способів врегулювання міжнародних комерційних суперечок та їх характеристика.

Судове та арбітражне вирішення міжнародних комерційних спорів. Сутність та види арбітражу. Переваги арбітражу. Міжнародний комерційний арбітраж. Міжнародні угоди, що регламентують арбітраж. Порядок арбітражного вирішення

міжнародних комерційних спорів. Порядок вирішення міжнародних торговельних суперечок у судовому порядку.

Виконання іноземних судових рішень. Механізми виконання іноземних судових рішень та їх особливості.

ДИСЦИПЛІНА «МІЖНАРОДНІ ФІНАНСИ»

Тема 1: Система міжнародних фінансів

Сутність та елементи системи міжнародних фінансів. Предмет та функції міжнародних фінансів. Поняття фінансового середовища. Взаємозв'язок міжнародних фінансів та світового економічного середовища. Фінансова інновація. Фінансові інструменти та технології. Суб'єкти міжнародних фінансів та їх характеристика. Характеристика держави, як суб'єкта міжнародних фінансів. Центральні банки, як суб'єкти міжнародних фінансів. Статус міждержавних (міжнародних, регіональних) організацій.

Тема 2: Валютний курс: суть, види і функції

Валюта як багатофакторна економічна категорія. Поняття національної, іноземної, міжнародної валют. Валютний курс як економічна категорія. Поняття валютного котирування і базової валюти. Курси покупця і продавця. Абсолютна і відносна маржа. Теорія паритету купівельної спроможності валюти. Основні фактори впливу на валютний курс. Інтерпретація структурних, середньострокових і кон'юнктурних факторів. Метод визначення валютних курсів на основі зіставлення ринкових цін на золото. Метод визначення валютних курсів на основі зіставлення рівня цін стандартного набору товарів та послуг. Метод визначення валютних курсів на основі співвідношення ефективних виробничих витрат. Фіксовані і плаваючі валютні курси. Поняття конвертованості валют.

Тема 3: Світові валютні системи

Історична еволюція національних валютних відносин. Національна валютна система, її структурні елементи. Види валютних систем. Основні складові світової валютної системи. Валюта. Валютні цінності. Поняття та види криз валютної системи. Еволюція світової валютної системи. Паризька валютна система та її структурні принципи. Генуезька світова валютна система. Валютні блоки та фонди. Бреттонвудська валютна система, її особливості та криза. Ямайська валютна система та її проблеми. Європейська валютна система.

Тема 4: Міжнародні економічні організації та міжнародні фінансові інституції

Мета створення Міжнародного валютного фонду. Керівні органи МВФ. Сутність механізму термінової фінансової допомоги МВФ окремим країнам на випадок фінансових криз. Політика траншів, механізм розширеного фінансування. Мета створення і головні завдання Світового банку. Міжнародна асоціація розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Багатостороннє агентство з гарантій інвестицій, Міжнародний центр із врегулювання інвестиційних суперечок як складові Світового банку. Особливості діяльності Банку міжнародних розрахунків. Характеристика регіональних фінансово-кредитних установ. Економічні організації системи ООН. Головні напрями економічної діяльності ООН. Функції Генеральної Асамблеї, Економічної і Соціальної Ради, Секретаріату Організації Об'єднаних Націй. Регіональні економічні комісії, їх структура і призначення. Склад та основні напрями діяльності Організації економічного співробітництва і розвитку. Структура і головна мета діяльності Організації країн – експортерів нафти. Характеристика регіональних економічних організацій: Північноамериканської зони вільної торгівлі, Чорноморського економічного співтовариства, Співдружності Незалежних Держав. Особливості функціонування фінансової системи Європейського Союзу.

Тема 5: Фінанси транснаціональних корпорацій (ТНК)

Пряме зарубіжне інвестування: поняття та світові потоки. Мотивація прямого зарубіжного інвестування. Декомпозиція ризиків ТНК. Зарубіжні філії ТНК: джерела, форми та параметри їх фінансування. Мобілізація коштів системи ТНК. Фінансові зв'язки системи ТНК. Оподаткування міжнародної діяльності. Взаємовідносини філій ТНК з головною конторою. Система контролю та регулювання міжнародних грошових операцій. Управління грошовою готівкою. Стратегії та механізми підвищення ефективності управління готівковими коштами. Валютні ризики потенційних збитків ТНК та управління ними. Види валютних ризиків: операційний валютний ризик, поточний валютний ризик, ризик потенційних збитків, пов'язаний з перерахуваннями. Управління ризиками потенційних збитків: вимірювання ризику, прогнозування валютних курсів, система звітності, політика управління валютними ризиками.

Тема 6: Світовий фінансовий ринок та його структура

Фінансові ресурси світового господарства. Механізм перерозподілу фінансових ресурсів світу. Поняття та структура міжнародного фінансового ринку. Процеси інтернаціоналізації фінансових ринків. Міжнародні фінансові потоки та світові фінансові центри. Стадії розвитку міжнародного фінансового центру. Основні елементи та умови міжнародного фінансового центру. Лондон, як світовий фінансовий центр. Характеристика Нью-Йорка, як світового фінансового центру.

Токіо, як світовий фінансовий центр. Офшорні банківські центри та їх види. Основні типи офшорних ринків. Ринки золота: поняття, класифікація, особливості функціонування. Значення золота у валютній сфері. Операції з золотом. Золоті аукціони.

Тема 7: Валютні ринки та валютні операції

Поняття валютного ринку. Передумови створення сучасних валютних ринків та їх особливості. Функції, основний товар та суб'єкти валютних ринків. Структура валютного ринку. Об'єми валютного ринку та його розвиток. Механізми валютного ринку. Інструменти валютного ринку. Поняття валютної операції. Класифікація валютних операцій. "спот" ринок та його звичаї. Котирування валют та його види. Валютна позиція банку та її різновиди. Строковий валютний ринок. Форвардні валютні операції. Ф'ючерсні валютні операції. Валютні опціони. Валютні операції "своп" та їх види. Арбітражні валютні операції.

Тема 8: Міжнародний кредитний ринок

Міжнародний кредитний ринок та його структура. Оператори кредитного ринку. Світовий ринок банківських кредитів. Міжнародний кредит: поняття, принципи, функції та форми. Методи страхування ризиків при міжнародному кредитуванні. Міжнародний лізинг. Факторинг. Форфейтування. Міжнародний ринок боргових цінних паперів. Інструменти зовнішнього фінансування. Інструменти світового ринку боргових цінних паперів. Довгострокові боргові папери. Класифікація облігацій. Базові характеристики облігацій. Облігації з фіксованою та плаваючою ставками. Короткострокові боргові папери. Середньострокові боргові папери. Структура світового ринку боргових цінних паперів. Ринок короткострокових боргових паперів.

Тема 9: Ринок міжнародних інвестицій.

Особливості функціонування євроринку

Структура міжнародних інвестицій. Міжнародні портфельні інвестиції. Основні ринки акцій. Капіталізація ринку. Фондова біржа та форми її організації. Система встановлення рівня цін на фондових біржах. Основні ринки облігацій. Ринки акцій країн "третього" світу та їх типи. Міжнародна диверсифікація портфелів. Оцінка та управління інвестиціями. Інвестиційні механізми та індивідуальні інвестори. Інституціональні інвестори.

Євроринок. Євровалюта. Ринок євровалют та специфічні його характеристики. Учасники та інструменти ринку. Термінові депозити. Депозитні сертифікати та їх види. Євровалютний міжбанківський ринок. Учасники та інструменти ринку. Єврооблігації та організація їх випуску. Ринок єврооблігацій та його інструменти.

Єврооблігації в “євро”. Ринок короткострокових боргових паперів. Ринок єврокомерційних паперів (ЕСР). Ринок євронот. Ринок деривативів. Поняття деривативів. Класифікація деривативів.

Тема 10: Міжнародні розрахунки і платіжний баланс

Поняття міжнародних розрахунків. Типи та форми міжнародних розрахунків. Валютно-фінансові та платіжні умови міжнародних операцій. Валютні кліринги та їх форми. Традиційні методи Фінансування міжнародної торгівлі. Процес фінансування. Види акредитиву. Імпортний та експортний акредитив. Сучасні технології і товарні акредитиви. Інші методи фінансування зовнішньої торгівлі. Інститути, що фінансують зовнішню торгівлю. Ризики та їх види. Методи мінімізації затрат та ризиків у фінансуванні торгівлі.

Платіжний баланс та взаємозв'язок рахунків. Способи використання інформації платіжного балансу. Структура платіжного балансу. Сучасна класифікація статей платіжного балансу за методикою МВФ. Стан рівноваги платіжного балансу. Оцінка позицій платіжного балансу. Економічні фактори, що впливають на стан платіжного балансу. Процес правки платіжного балансу.

Тема 11: Зовнішній борг у системі міжнародних фінансів

Геополітика світового боргу. Світова економіка та світовий борг. Світова система боргу. Криза світової заборгованості. Основні недоліки системи регулювання світових потоків капіталу. Роль міжнародних фінансових організацій в регулюванні зовнішнього боргу. Управління зовнішнім боргом. Світові інструменти боргу. Методи управління зовнішнім боргом. Правові аспекти регулювання боргу. Програмне управління зовнішнім боргом.

ДИСЦИПЛІНА «МІЖНАРОДНІ ОРГАНІЗАЦІЇ»

Тема 1. Інституційне середовище міжнародного бізнесу

Міжнародні організації в системі регулювання міжнародних економічних відносин (МЄВ). Механізм регулювання МЄВ, елементи та рівні. Координація економічних дій: двостороння (білатеральна) та багатостороння, дискретна та інституціональна. Міжнародні інститути: міжнародні організації; закони, норми, угоди, звичаї та практика. Місце міжнародних організацій в міжнародному бізнесі.

Історія виникнення та основні етапи розвитку інституту міжнародних організацій. Характерні особливості сучасного етапу розвитку міжнародних організацій. Тенденції та логіка формування міжнародних організацій в сучасному розумінні.

Типи організацій, що об'єднуються терміном «міжнародний інститут», їх подібність і відмінність. Підходи до сучасного розуміння сутності міжнародної організації. Критерії, що визначають міжнародну організацію.

Типізація міжнародних організацій. Критерії типізації (членство суб'єктів МЄВ, географічне охоплення, компетенція, характер повноважень, характер діяльності, період функціонування, порядок вступу до організації) та характерні риси організацій відповідних типів.

Тема 2. Механізм функціонування міжнародних організацій

Право міжнародних організацій. Правові норми, пов'язані з діяльністю міжнародних організацій: «внутрішнє право», «зовнішнє право», спеціальні правові норми.

Засади функціонування міжнародних організацій. Загальні та специфічні принципи міжнародних організацій.

Функціональні особливості міжнародних організацій. Функції міжнародних організацій та їх призначення.

Організаційно-функціональна структура міжнародних організацій. Визначення цілей, сфери компетенції. Функцій, організаційної структури, механізму прийняття рішень та їх виконання.

Тема 3. Міждержавні організації

Суть та види міждержавних організацій. Основні функції та порядок утворення МДО.

Типова організаційна структура МДО. Характеристика основних органів (тип, принцип формування, типові назви, компетенція, характер діяльності).

Історія та мета створення, склад, механізм функціонування, функції та діяльність основних МДО: Організація економічного співробітництва і розвитку (ОЕСР), Європейський Союз (ЄС), Європейська асоціація вільної торгівлі (ЄАВТ), Центральноевропейська ініціатива (ЦЄІ), Співдружність незалежних держав (СНД), Організація Чорноморського економічного співробітництва (ОЧЕС), Азіатсько-Тихоокеанське економічне співробітництво (АТЕС), Асоціація держав Південно-Східної Азії (АСЕАН), Ліга арабських держав (ЛАД) тощо.

Тема 4. Міжнародні неурядові організації

Сутність міжнародних неурядових організацій. Правова основа МНО. Внутрішня структура, членство та фінансування неурядових організацій.

Форми діяльності міжнародних неурядових організацій. Співробітництво міждержавних і неурядових організацій. Консультативна діяльність МНО.

Діяльність основних неурядових економічних організацій: Європейське товариство з вивчення громадської думки та маркетингових досліджень (ЄСОМАР), Міжнародна асоціація економічних наук, Міжнародний кооперативний альянс (МКА), Європейський діловий конгрес (ЄДК), Римський клуб, Дакарський клуб тощо.

Участь України в діяльності міжнародних неурядових організацій.

Тема 5. ООН та міжнародне економічне співробітництво

Історія створення, цілі та принципи діяльності ООН. Членство в ООН, формування бюджету ООН. Офіційні мови організації. Проблеми в діяльності ООН і основні напрями її реформування.

Організаційна структура ООН і її головні органи; Генеральна Асамблея, Рада безпеки, Економічна і Соціальна Рада, Рада з опіки, Міжнародний суд, Секретаріат.

Генеральна Асамблея ООН: представництво держав, прийняття рішень, функції та повноваження, сесії ГА, організаційна структура, комітети і комісії економічного спрямування.

Економічна і Соціальна Рада ООН: склад, функції і повноваження, функціональні і регіональні комісії, постійні комітети, експертні органи, спеціалізовані установи, зв'язані з ООН через ЕКОСОП.

Регіональні економічні комісії ООН в системі координації міжнародних економічних відносин (організаційна структура, діяльність, регіональні особливості).

Програми і робочі органи ООН: Програма розвитку ООН (ПРООН), Всесвітня продовольча програма (ВПП), Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД), Програма ООН з навколишнього середовища (ЮНЕП).

Спеціалізовані установи ООН: Міжнародна організацій праці (МОП), Організація Об'єднаних Націй з промислового розвитку (ЮНІДО), Продовольча і сільськогосподарська Організація Об'єднаних Націй (ФАО), Міжнародний фонд сільськогосподарського розвитку (МФСР) та інші.

Автономні організації ООН: Міжнародне агентство з атомної енергії (МАГАТЕ), Всесвітня організація з туризму (ВОТ), Міжнародний торговельний центр (МТЦ), Всесвітня торговельна організація (ВТО).

Участь України в діяльності ООН.

Тема 6. Міжнародні організації та регулювання світової торгівлі

Система міжнародних організацій, зв'язаних з організацією та регулюванням міжнародної торгівлі: глобально-універсальні, регіональні, галузеві, організації із стандартизації і сертифікації.

Глобально-універсальні торговельні організації: Конференція ООН з торгівлі і розвитку (ЮНКТАД), Комісія ООН з права міжнародної торгівлі (ЮНСІТРАЛ), Міжнародний торговельний центр (МТЦ), Всесвітня митна організація (ВМО), Міжнародна торговельна палата (МТЦ), Бюро міжнародних виставок (БМВ), Спілка міжнародних ярмарків (СМЯ).

Регіональні торговельні організації: Північноамериканська зона вільної торгівлі (НАФТА), Південний спільний ринок (МЕРКОСУР), Спільний ринок Східної і Південної Африки (СРСПА), Митний та економічний союз Центральної Африки (МЕСЦА) та інші.

Галузеві торговельні організації: міжнародні товарні організації, Організація країн — експортерів нафти (ОПЕК).

Міжнародні організації із стандартизації і сертифікації: Міжнародна організація із стандартизації (ІСО), Міжнародна електротехнічна комісія (МЕК) та інші.

Генеральна угода з тарифів і торгівлі (ГАТТ). Історія створення, структура та принципи ГАТТ. Організаційна структура ГАТТ. Міжнародні багатосторонні торговельні переговори (раунди).

Всесвітня торговельна організація (СОТ). Результати Уругвайського раунду ГАТТ. Угода про створення Всесвітньої торговельної організації (СОТ). Умови до членства країн у СОТ, основні функції, організаційна структура СОТ. Приєднання до системи ГАТТ/СОТ. Приєднання України до СОТ.

Тема 7. Міжнародні валютно-кредитні організації

Сучасна система міжнародних валютно-кредитних організацій. Міжнародний валютний фонд (МВФ). Історія виникнення, цілі та функції МВФ. Організаційна структура, діяльність основних органів. Умови вступу і членства в МВФ. Джерела фінансових ресурсів Фонду та їх використання. Основні напрямки діяльності Фонду. Стандарти звинувачення МВФ з боку країн-членів. Стосунки України і МВФ.

Група Всесвітнього банку. Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР). Цілі створення, організаційна структура, напрями діяльності, кредитування країн-членів, джерела фінансових ресурсів МБРР. Діяльність Всесвітнього банку в Україні. Міжнародна асоціація розвитку (МАР). Міжнародна фінансова корпорація (МФК). Багатостороннє агентство з гарантування інвестицій (БАГІ). Міжнародний центр з урегулювання інвестиційних спорів (МЦУІС).

Банк міжнародних розрахунків (БМР): створення, функції, діяльність.

Регіональні банки розвитку: Європейський банк реконструкції та розвитку (ЄБРР), Чорноморський банк торгівлі і розвитку (ЧБТР). Взаємовідносини України з ЄБРР і ЧБТР.

Паризький клуб та Лондонський клуб кредиторів.

Тема 8. Участь України в міжнародних організаціях

Участь України в ООН. Діяльність організацій та установ ООН в Україні.

Участь України в міждержавних організаціях (ОЧЕС, ГУАМ, ЦЕІ).
Співробітництво з міждержавними організаціями (ЄАВТ, ЄврАзЕС).

Україна і міжнародні організації з регулювання світової торгівлі.

Участь України в міжнародних валютно-кредитних організаціях (МВФ, Групі Світового банку, ЄБРР, ЧБТР).

ДИСЦИПЛІНА «МІЖНАРОДНА ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Тема 1: Інвестування в системі міжнародного бізнесу

Міжнародні інвестиції, їх класифікація. Суб'єкти та об'єкти міжнародної інвестиційної діяльності. Внутрішні, іноземні та зарубіжні інвестиції. Прямі та портфельні інвестиції. Інтелектуальні інвестиції. Експорт підприємницького і позичкового капіталу. Аналіз відмінностей валових інвестицій від чистих інвестицій. Визначення чинників за якими визначається рівень чистих інвестицій.

Тема 2: Теорії міжнародного інвестування

Теорія портфеля Марковіца: Сутність теорії портфелю, основні припущення та дефініції. Поняття допустимого, ефективного та оптимального інвестиційного портфелю. Ризикові та безризикові активи. Функція корисності та криві індивідуальності. Вибір портфеля з ефективної множини портфелів Марковіца. Ефективна ринкова крива Марковіца. Визначення очікуваної доходності та ризику портфеля інвестицій. Особливості диверсифікації міжнародного інвестиційного портфеля. Значення та застосування теорії оптимального портфелю Марковіца в сучасній практиці МІД.

Теорія ринку капіталів та модель визначення цін основних активів. Теорія ринку капіталів. Ефективна границя при комбінації ризикових і безризикових активів. Лінія ринку капіталів (СML). Очікуваний дохід від портфеля, що знаходиться на СML. Існування безризикового активу та можливості позичати та брати у борг під безризикову ставку. Теорія визначення цін основних активів (СARM). Основні передумови визначення цін основних активів. Систематичний та несистематичний ризику. Оцінка „бети”.

Альтернативні моделі визначення цін активів. Модель Блека з нульовою „бетою”. Багатофакторна СARM Мертона. Багатокраїнна модель Солніка.

Тема 3: Міжнародна підприємницька інвестиційна діяльність

Форми міжнародного бізнесу. Основні форми виходу на зарубіжні ринки. Чинники, що впливають на форми виходу на зарубіжні ринки. Мотивація міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності. ТНК, як головний суб'єкт міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності. МСП, як форма міжнародної підприємницької інвестиційної діяльності. Сутність міжнародних корпорацій. Особливості функціонування транснаціональних корпорацій у міжнародній економіці. Умови та засади здійснення інвестиційної діяльності транснаціональних корпорацій. Вплив транснаціональних корпорацій на економічний розвиток держав.

Тема 4: Міжнародні інвестиційні операції з цінними паперами

Загальні риси інвестування у звичайні акції. Класифікація звичайних акцій (першокласні акції, дохідні акції, акції зростання, спекулятивні акції, циклічні акції, оборонні акції). Основні показники оцінки акцій (коефіцієнт ціна/прибуток, зростання коефіцієнту ціна/прибуток, коефіцієнт ціна/обсяг продажу, коефіцієнт ціна/балансова вартість, коефіцієнт поточної ліквідності, показники ефективності менеджменту, коефіцієнт Beta). Стратегії інвестування у звичайні акції (стратегія довгострокового володіння, стратегія отримання високих прибутків на інвестований капітал, стратегія довгострокового зростання інвестицій, агресивне керування портфелем акцій, стратегія спекуляції). Міжнародний ринок облігацій. Сутність та види облігацій (облігації Казначейства США, урядових відомств, муніципалітетів, корпорацій, єврооблігації). Ключові показники при оцінці облігацій. Депозитарні розписки — інструменти міжнародного інвестування. Основні поняття і переваги програм депозитарних розписок. Державне регулювання і контроль за забезпеченням обліку акцій українських емітентів, на які випущені депозитарні розписки

Фактори, що визначають масштаби і напрямки інвестиційної діяльності уряду на міжнародних фінансових ринках. Структура і масштаби офіційної допомоги розвитку. Інвестиційні ресурси фізичних осіб, корпорацій, держав, міжнародних фінансових інститутів.

Тема 5: Міжнародна інвестиційна діяльність на ринках золота

Ринки золота. Форми інвестицій у золото. Мотивації інвестицій у золото та його роль в управлінні портфелем. Фактори та процес ціноутворення на ринках золота. Джерела попиту і пропозиції на світових ринках золота.

Тема 6: Міжнародний інвестиційний ринок

Міжнародний інвестиційний ринок та його характеристика. Факторні ринки. Міжнародний ринок цінних паперів (РЦП) його визначення, характеристика, учасники. Інфраструктура фондового ринку. Фондові біржі та їх діяльність. Діяльність інститутів, що забезпечують функціонування позабіржових РЦП. Умови та особливості венчурного фінансування. Джерела венчурного фінансування.

Тема 7: Регулювання міжнародної інвестиційної діяльності

Питання інвестиційної діяльності, що регулюються на міжнародному рівні. Основні напрями прямого та непрямого регулювання державою ринку цінних паперів. Фактори посилення ролі наднаціональних норм в регулюванні МІД. Роль МВФ в регулюванні процесів міжнародного руху капіталу. Особливості регулювання фондових ринків розвинутих країн. Фондові ринки країн що розвиваються та специфіка їх регулювання. Нормативно-правова база іноземного інвестування в Україні. Інвестиційний клімат України та його оцінка.

Суть контрактних та інституційних форм міжнародного бізнесу. Основні форми виходу фірм на зарубіжні ринки. Суть стимулюючих та стримуючих факторів розвитку іноземної підприємницької діяльності.

Тема 8: Аналіз і оцінювання міжнародних інвестиційних процесів

Методологічні підходи до визначення ефективності інвестицій: Концепції дохідності. Альтернативні показники дохідності. Середньоарифметична дохідність. Зважена у часі дохідність. Грошово-зважена дохідність. Приведення дохідності до річного проміжку. Міжнародні стандарти представлення результатів інвестування. Вимоги та зобов'язання до представлення інформації. Рекомендовані методи до представлення інформації.

Оцінка ефективності управління інвестиціями. Поняття та використання еталонного портфелю. Індекс інвестиційного стилю. Еталонні показники Шарпа. Нормальні портфелі. Факторний аналіз ефективності управління інвестиціями. Моделі для портфелів активів з фіксованою дохідністю. Однофакторні міри оцінки ефективності інвестицій. Індекс Трейнора. Індекс Шарпа. Індекс Дженсена.

Тема 9: Інструменти аналізу міжнародного інвестиційного ринку

Загальні поняття та методика розрахунку індексів фондового ринку. Індекс фондового ринку Dow Jones Industrial Average (DJIA). Фондовий індекс S&P 500. Зведений індекс ривка акцій NASDAQ. Суть фондових світових індексів.

Тема 10: Міжнародна інвестиційна діяльність в Україні

Політико – правові умови розвитку іноземної інвестиційної діяльності в Україні. Етапи формування правового забезпечення іноземної інвестиційної діяльності в Україні. Оподаткування іноземної інвестиційної діяльності в Україні. Угоди про уникнення подвійного оподаткування. Ключові напрямки розвитку фондового ринку України у середньо – довгостроковій перспективі. Галузеві та регіональні пропорції прямого іноземного інвестування в Україну. Результативність і проблеми міжнародної інвестиційної діяльності в Україні. Міжнародні системи (рейтинги) оцінок інвестиційного клімату. Кількісна оцінка кризи внутрішнього інвестування в період ринкової трансформації економіки України. Необхідність і сутність селективного регулювання іноземних інвестицій в економіку України.

3. ЗРАЗОК ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ

ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

для фахового вступного випробування
за освітнім ступенем магістр
галузі знань 29 «Міжнародні відносини»
спеціальності 292 «Міжнародні економічні відносини»

ВАРІАНТ № _

1. Тестові завдання

1. Виникнення та поглиблення взаємозв'язків та взаємозалежності між національними господарствами різних країн, що обумовлений розвитком міжнародної спеціалізації та поділу праці це ...:

- а) міжнародний поділ праці;
- б) інтернаціоналізація виробництва;
- в) усупільнення виробництва.

2. За соціально-економічним принципом структурними елементами світового господарства є:

- а) промислово-розвинені країни, аграрні країни, промислово-аграрні країни, аграрно-промислові країни,
- б) країни наукової епохи, країни виробничої епохи, країни технологічної епохи;
- в) країни з розвиненою ринковою економікою, країни з ринковою економікою, країни з перехідною економікою, країни з командною економікою.

3. Для багатонаціональної корпорації характерне:

- а) капітал головної компанії належить одній країні, а філіали розміщені в багатьох країнах світу;
- б) капітал головної компанії належить одразу декільком країнам, а філіали розміщені в багатьох країнах світу;
- в) капітал компанії належить одразу декільком країнам з місцем перебування на території одній них.

4. Теорія технологічного розриву пояснює торгівлю між країнами:

- а) наявністю факторів конкурентних переваг у провідних ТНК;
- б) впровадженням моделі сталого розвитку у країнах з перехідною економікою;
- в) існуванням відмінностей у рівнях їх технологічного розвитку;

г) існуванням відмінностей життєвого циклу продукту у різних країнах.

5. Як класифікують світові товарні ринки за характером торговельних угод і взаємин продавців та покупців торговельних угод:

- а) ринок сировинних товарів, ринок послуг, ринок машин та обладнання, ринок продукції інтелектуальної праці;
- б) відкритий, закритий;
- в) ринок покупця, ринок продавця;
- г) пільговий, відкритий, закритий.

6. Світовий ринок праці поділять на ринок працівників розумової праці та ринок працівників фізичної праці за такою ознакою:

- а) складністю робіт;
- б) організацією;
- в) рівнім кваліфікації;
- г) соціальним підходом;
- д) економічним підходом.

7. Неофіційний капітал — це фінансові ресурси у формі:

- а) державних позик;
- б) грантів від інших держав;
- в) торгових кредитів;
- г) всі варіанти правильні.

8. Конструкторське або художнє рішення виробу, яке має суттєву новизну це:

- а) винахід;
- б) корисна модель;
- в) бренд;
- г) промисловий зразок.

9. Формування інтеграційних угруповань, коли домовленостям між країнами передують досить тривалий період розвитку взаємних економічних зв'язків на рівні підприємств, фірм та корпорацій відбувається шляхом:

- а) знизу – вгору;
- б) згори – до низу;
- в) збоку в бік;
- г) вперед-назад.

10. Скільки асоційованих членів ЄС Вам відомо?:

- а) 27;
- б) 5;
- в) 21;
- г) 13.

11. За місцем перебування та здійснення суб'єктів ЗЕД поділяють на:

- а) резиденти, нерезиденти;
- б) національні, іноземні;
- в) місцеві, регіональні, міжнародні;
- г) акціонерні товариства, товариства з обмеженою відповідальністю, товариства з додатковою відповідальністю, командитні товариства.

12. Які функції виконує зовнішньоекономічна політика?:

- а) фіскальну та регулюючу;
- б) політичні та економічну;
- в) захисну та наступальну;
- г) всі варіанти відповідей правильні.

13. Що є сферою функціонування тарифних відносин?

- а) митний контроль;
- б) митне оформлення;
- в) митне оподаткування;
- г) правильна відповідь наведена у варіантах а) і б).

14. За економічною природою митні платежі класифікуються на:

- а) податки та збори;
- б) основні та додаткові;
- в) тарифні та нетарифні платежі;
- г) прямі та непрямі.

15. На які види поділяють квоти за напрямком дії?:

- а) індивідуальні, групові;
- б) повні, часткові;
- в) експортні, імпортні;
- г) внутрішні, зовнішні.

16. Транспортні операції залежно від предмету договору класифікуються на:

- а) водяні, повітряні, наземні;
- б) перевантажувальні, не перевантажувальні;
- в) вантажні, пасажирські;
- г) регулярні, нерегулярні.

17. Які витрати експортера не належать до транспортних:

- а) витрати з підготовки експортного товару до відвантаження;
- б) оплата перевезення товару міжнародним транспортом;
- в) оплата витрат з експортного/імпортного митного очищення вантажу;
- г) витрати з технічного обслуговування директора підприємства-покупця.

18. Економічна ефективність ЗЕД характеризує:

- а) процес виробництва експорту та використання імпорту;

- б) реалізацію експорту на зовнішньому ринку і використання імпорту на внутрішньому ринку;
- в) сукупний процес виробництва і реалізації (для експорту), реалізації і використання (для імпорту).

19. До якісних методів аналізу ризику належать:

- а) рейтингові методи;
- б) нормативний метод;
- в) метод аналогій;
- г) правильна відповідь наведена у варіантах б і в.

20. Складання договору здійснюється в такі етапи:

- а) оферта, акцепт;
- б) пошук партнера, складання договору;
- в) підготовчий, організаційний, реалізаційний;
- г) укладання, контроль, аналіз.

21. Узгодження, яке досягається шляхом окремих дій, коли в кожному конкретному випадку держави самостійно домовляються використовувати деякі заходи, інструменти, методи для досягнення належної єдності – це ...:

- а) координація економічних дій;
- б) дискретна координацією економічних дій;
- в) резолюція ООН;
- г) консенсус.

22. Що було першопричиною створення міжнародних організацій?:

- а) потреби бізнесу;
- б) військові конфлікти;
- в) розпад колоніальної системи;
- г) сировинна та продовольча криза.

23. За ступенем відкритості міжнародні договори поділяють на:

- а) регіональні та субрегіональні;
- б) відкриті, закриті;
- в) міждержавні, наднаціональні;
- г) відкриті, закриті, змішані.

24. Які органи займаються повсякденною організаційною роботою, спрямованою на внутрішні справи?:

- а) адміністративні;
- б) контролюючі;
- в) виконавчі;
- г) допоміжні.

25. Як класифікуються міжнародні економічні організації за сферою регулювання:

- а) міжнародні організації, що регулюють економічне і промислове співробітництво, міжнародні організації з регулювання торгівлі;
- б) загальноекономічні, галузеві;
- в) регіональні організації з регулювання світового господарства, міжнародні та регіональні організації, що регулюють підприємницьку діяльність, міжнародні неурядові, які сприяють розвитку міжнародних господарських зв'язків;
- г) правильна відповідь наведена у варіантах А) і В).

26. Вкладення капіталу, пов'язані з науково-технологічним прогресом, іноді називають:

- а) матеріальні реальні інвестиції;
- б) нематеріальні реальні інвестиції;
- в) фінансові інвестиції.

27. Скільки валют входить у валютний кошик СДР (спеціальних прав запозичення)?

- а) 5;
- б) 4;
- в) 2;
- г) 10.

28. Вкладення коштів у різні фінансові інструменти (активи):

- а) матеріальні реальні інвестиції;
- б) нематеріальні реальні інвестиції;
- в) фінансові інвестиції.

29. Заміна застарілих засобів:

- а) фінансові інвестиції;
- б) реінвестиції;
- в) нетто-інвестиції.

30. Коефіцієнт, який розраховується діленням поточної ціни акції на розмір прибутку компанії в розрахунку на одну акцію:

- а) коефіцієнт ціна/прибуток (price/earnings, P/E);
- б) коефіцієнт ціна/балансова вартість (price/book value ratio, PBR);
- в) коефіцієнт ціна/обсяг продажу (price/sales ratio, PSR).

31. Вкладення капіталу на період не більше одного року:

- а) короткострокові;
- б) довгострокові;
- в) нетто-інвестиції.

32. Процес, який включає в себе певну систему послідовних дій, пов'язаних з реалізацією сторонами взятих на себе зобов'язань: з боку продавця - щодо

передачі (поставки) покупцеві предмета контракту, з боку покупця - у внесенні встановленої суми називається:

- а) Виконання міжнародного комерційного контракту.
- б) Зобов'язання міжнародного комерційного контракту.
- в) Платіжні умови.
- г) Вірної відповіді немає.

33. Процедура погодження – це:

- а) Врегулювання спорів дружнім шляхом через активну спів дію третьої сторони (посередника).
- б) Врегулювання спорів шляхом прийняття рішень суддями.
- в) Усі відповіді правильні.
- г) Правильної відповіді немає.

34. Вкажіть джерела правового регулювання зовнішньоторгових контрактів:

- а) Міжнародні договори.
- б) Національне законодавство.
- в) Звичаї.
- г) Всі відповіді вірні.

35. Яка конвенція одержала назву Віденської конвенції?

- а) Конвенція ООН про договори міжнародної купівлі-продажу товарів.
- б) Конвенція ООН про давність позову в міжнародній купівлі-продажу товарів.
- в) Конвенція про право, що використовується до договорів міжнародної купівлі-продажу товарів.
- г) Конвенція про міжнародні транспортні перевезення вантажів.

36. Під зобов'язаннями слід розуміти:

- а) Процес купівлі-продажу товару.
- б) Правові взаємовідносини контрагентів, врегульовані нормами зобов'язуючого права.
- в) Виконання певних умов щодо оплати ціни.
- г) Виконання певних умов щодо передачі предмету контракту.

37. Загальноприйнятий мінімум офіційних золотовалютних резервів — це:

- а) тримісячний об'єм експорту товарів та послуг;
- б) чотиримісячний об'єм експорту товарів та послуг;
- в) п'ятимісячний об'єм експорту товарів та послуг;
- г) шестимісячний об'єм експорту товарів та послуг.

38. Котирування, що визначає певну кількість іноземної валюти за одиницю національної, називається:

- а) зворотним;
- б) прямим;

- в) оберненим;
- г) непрямим.

39. Золотий паритет — це:

- а) співвідношення грошових одиниць різних країн за їхнім металевим вмістом;
- б) співвідношення між двома валютами, що встановлюється в законодавчому порядку;
- в) співвідношення валют за їхнім офіційним золотим вмістом;
- г) співвідношення золотовалютних резервів двох країн.

40. Валюта, якій відповідає літерний код JPY, — це:

- а) англійський фунт стерлінгів;
- б) японська єна;
- в) норвезька крона;
- г) долар США;
- д) ЄВРО.

Голова Приймальної комісії _____ П.В. Пашко

Голова фахової атестаційної комісії _____ Я. В. Белінська

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ВСТУПНИКА

Проведення фахового вступного випробування дає можливість виявити ступінь засвоєння програмних знань студентам та вміння їх практичного застосування в процесі вивчення таких фахових дисциплін як «Міжнародна економіка», «Міжнародна торгівля», «Міжнародні фінанси», «Міжнародні організації», «Зовнішньоекономічна діяльність та її оподаткування», «Міжнародна інвестиційна діяльність».

Для проведення фахового вступного випробування розроблено пакет тестових завдань, який складається з 30 варіантів. Структуру варіанту утворюють тестові питань закритого типу у кількості 40 штук.

Тестування проводиться у письмовій формі.

Варіант тестового завдання перевіряється за ключем і зазначається співпадіння (правильні відповіді) і розбіжності (помилкові відповіді), підраховується і зазначається кількість правильних відповідей та проставляється оцінка за тестування.

Під час проведення фахового вступного випробування забороняється використовувати нормативно-правові та нормативні акти (документи), підручники,

навчальні посібники, інші джерела інформації та/або засоби зв'язку. У разі використання сторонніх джерел інформації особа відсторонюється від участі у випробуванні і вважається такою, що не склала його.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, діючою 4-бальною шкалою та ECTS. Кожне з тестових питань оцінюється сумою в 2,5 бали. Максимальна кількість балів, при оцінюванні знань абітурієнта, під час фахових вступних випробувань, виставляється за правильні відповіді на всі питання роботи.

Підсумкова оцінка за фахове вступне випробування виставляється за 100-бальною шкалою на підставі сумарної кількості залікових балів.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в оцінки за системою ECTS та 4-х бальною шкалою

Оцінка за бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Еквівалент оцінки за 4-х бальною шкалою	Еквівалент оцінки за 2-х бальною шкалою
90-100	A	відмінно	склав
80-89	B	добре	
70-79	C		
60-69	D	задовільно	не склав
50-59	E		
35-49	FX	незадовільно	
0-34	F		

Отримані оцінки свідчать про наступне.

Відмінно (5, A, 90 - 100 балів) - глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому абітурієнт легко орієнтується, володіння понятійним апаратом, уміння пов'язувати теорію з практикою, вміння висловлювати та обґрунтовувати свої судження.

Добре (4, B, C, 70 - 89 балів) - повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним матеріалом, орієнтування у вивченому матеріалі.

Задовільно (3, D, E, 50 - 69 балів) - знання і розуміння основних положень навчального матеріалу.

Незадовільно (2, FX, F - 0-49 балів) - абітурієнт має розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, демонструє повне незнання і нерозуміння навчального матеріалу або відсутня відповідь.

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

ОСНОВНА

1. Балабанов, К. В. Міжнародна економіка : навч. посіб. / К. В. Балабанов, О. В. Булатова, Ю. І. Чентуков; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Маріуп. держ. ун-т. — Донецьк : Ноулідж, Донец. від-ня, 2012. — 442 с.
2. Василенко Ю. В. Зовнішня торгівля України: чинники, моделі, тенденції / Ю. В. Василенко, Д. Ю. Василенко. — К. : Б. в., 2007. — 345 с.
3. Гриньов А. В. Міжнародна інноваційно-інвестиційна діяльність України. Вектор розвитку / А. В. Гриньов, О. М. Шершенюк, С. В. Овчаренко; М-во освіти і науки України, Харк. нац. автомоб.-дор. ун-т. — Х., 2008. — 207 с.
4. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посібник / В. В. Козик, Л. А. Панкова Л. А., Н. Б. Даниленко. — К. : Знання, 2008. — 406 с.
5. Костюкевич Р. М. Інвестиційний менеджмент : навч. посіб. : європ. кредит.-трансфер. система / Р. М. Костюкевич; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. — Рівне : НУВГП, 2011. — 268 с.
6. Лисенков Ю. М. Міжнародні фінанси : навч. посіб. для студ. дистанц. форми навчання / Ю.М.Лисенков, О.А.Іващенко, О.В.Музиченко; Відкритий міжнар. ун-т розв. людини «Україна». — К., 2007. — 210 с.
7. Мельник В. В. Міжнародна інвестиційна діяльність : навч. посіб. студ. вищ. навч. закл. / Мельник В. В., Козюк В. В.; Тернопіл. акад. нар. госп-ва. — Тернопіль : Карт-бланш, 2003. — 249 с.
8. Міжнародна економіка : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Ю. Г. Козак та ін.; за ред. Козака Ю. Г., Лук'яненка Д. Г., Макогона Ю. В.; М-во освіти і науки України. — 3-є вид., переробл. та доповн. — К. : Центр учб. л-ри, 2009. — 559 с.
9. Міжнародна економіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., які навчаються за освіт.-проф. прогр. підготов. бакалаврів з напрямку «Економіка і підприємництво» / Сахаров В. Є. та ін.; за заг. ред. В. Є. Сахарова; М-во освіти і науки України, Нац. акад. упр. — 2-е вид., випр. — К. : Ін Юре, 2008. — 431 с.
10. Міжнародна інвестиційна діяльність (з основами технічного аналізу) : навч. посіб. / І. Л. Сазонець, О. І. Дацій, О. А. Джусов, О. М. Сазонець; Гуманіт. ун-т «Запоріж. ін-т держ. та муніцип. упр.». — Запоріжжя, 2004. — 251 с.
11. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції : опор. конспект лекцій / Київ. нац. торг.-екон. ун-т; [Уклад. : А. І. Аванесова; Ред. Л. В. Радова]. — К., 2003. — 790 с.
12. Міжнародні організації : навч. посіб. / О. С. Кучик, І. Р. Суховолець, А. Б. Стельмах та ін.; за ред. О.С.Кучика; М-во освіти і науки України, Львів. нац. ун-т

ім. І.Франка, Фак. міжнар. відносин. – 2-ге вид., перероб. і допов. – К. : Знання, 2007. – 749 с.

13. Міжнародна торгівля : навч. пос./ За ред. Ю. Г. Козака, Н. С. Логвінової, О. В. Мірошниченка. – 3-тє вид, доп. та перероб. – К. : Центр учбової літератури, 2009. – 668 с.

14. Міжнародні фінанси / Козак Ю. Г. та ін.; за ред. Козака Ю. Г., Логвінової Н. С., Ковалевського В. В.; М-во освіти і науки України. – 3-є вид., перероб. та допов. – К. : Центр учб. л-ри, 2007. – 639 с.

15. Міжнародні організації : навч. посібник / За ред.. Козака Ю. Г., Ковалевського В. В., Кутайні З. – К. : ЦУЛ, 2007. – 440 с.

16. Наумов А. Ф. Міжнародні фінанси : навч. посіб. / А. Ф. Наумов, Л. М. Наумова. – 2-ге вид., випр. і допов. – Миколаїв : Швець В. Д., 2013. — 275 с.

17. Патица Н. І. Міжнародні фінансові організації : навч. посіб. для дистанц. навчання / Н. І. Патица; [за наук. ред. О. С. Власюка]; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". – К. : Ун-т "Україна", 2008. – 218 с.

18. Пелих О. О. Інвестиційний менеджмент : навч. посіб. / О. О. Пелих. – Вид. 2-е, перероб. та допов. – Донецьк : Юго-Восток, 2012. – 412 с.

19. Чиж Н. М. Міжнародні розрахунки і валютні операції : навч. посіб. / Н. М. Чиж, Т. В. Божидарнік; М-во освіти і науки України, Луцьк. нац. техн. ун-т. – Луцьк : РВВ ЛНТУ, 2010. – 434 с.

20. Циганкова Т.М. та ін. Міжнародна торгівля : навч.-метод. посібник для сам ост. вивч. дисц. / Т. М. Циганкова, Л. П. Петрашко, Т. М. Кальченко. – К. : КНЕУ, 2003. – 256 с.

21. Шевчук В. О. Міжнародна економіка: теорія і практика : підручник / В. О. Шевчук. – 2-е вид., переробл. і допов. – К. : Знання, 2008. – 663 с.

ДОДАТКОВА

1. Бураковський І. Теорія міжнародної торгівлі. – К. : Основи, 2000. – 241 с.

2. В'юн В. Г. Міжнародні фінанси : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / В. Г. В'юн, А. Ф. Наумов, Л. М. Наумова; М-во освіти і науки України, Миколаїв. держ. ун-т ім. В. О. Сухомлинського. – Миколаїв : МДУ, 2008. – 213 с.

3. Киреев А. П. Международная экономика : [Учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по направлению «Экономика» и спец. «Мировая Экономика»]. – М. : Междунар. отношения, 2000 Ч. 1 : Международная микроэкономика : Движение товаров и факторов пр-ва, 2000. – 415 с.

4. Киреев, А. П. Международная экономика : [Учеб. пособие для студентов вузов, обучающихся по направлению «Экономика» и спец. «Мировая Экономика»]. – М. : Междунар. отношения, 2000 Ч. 2 : Международная макроэкономика :

Открытая экономика и макроэконом. программирование, 2000. – 484 с.

5. Коваленко М. А. Міжнародні фінанси : практикум : навч. посіб. / М. А. Коваленко, Д. В. Малашук; [редкол.: Д. Г. Лук'яненко (голова) та ін.]; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Держ. вищ. навч. закл. "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". – К. : КНЕУ, 2012. – 135 с.

6. Ковальчук К. Ф. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції : навч. посіб. : [для студ. вищ. навч. закл.] / К. Ф. Ковальчук, Д. Є. Козенков, Ю. Г. Момот. – К. : Центр учб. л-ри, 2013. – 148 с.

7. Козак Ю. Г. Економіка зарубіжних країн / За ред. : Козака Ю. Г., Ковалевського В. В., Осипова В. М. – 3-тє вид. перероб. та доп. Навч. пос. – К. : Центр учбової літератури, 2007. – 544 с.

8. Козак Ю. Г. Міжнародна економіка: в питаннях та відповідях : навч. посібник. / Ю. Г. Козак, В. В. Ковалевський, К. І. Ржепішевський. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 676 с.

9. Козик В. В. Міжнародні економічні відносини : навч. посібник / В. В. Козик, Л. А. Панкова, Н. Б. Даниленко. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К. : Знання-Прес. 2002. – 406 с.

10. Кривов'яз Т. В. Міжнародні кредитно-розрахункові операції в банках : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл., які навчаються за освіт.-проф. прогр. бакалавра з напряму підгот. "Фінанси і кредит" / Т. В. Кривов'яз; [за наук. ред. Сивульського М. І.]; Відкритий міжнар. ун-т розвитку людини "Україна". – К. : Ун-т "Україна", 2009. – 326 с.

11. Кузьмін О. Є. Міжнародні фінанси: 1001 тест : зб. тест. завдань / О. Є. Кузьмін, Г. С. Домарадзька, Т. М. Гладун; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2011. – 269 с.

12. Мельник Т. М. Міжнародна торгівля товарами в умовах глобальної конкуренції : монографія / Київський національний торговельно-економічний ун-т. – К. : КНЕУ, 2007. – 395 с.

13. Міжнародна економіка : навч. посіб. : [для студ. вищ. навч. закл.] / Макогон Ю. В., Зова В. А., Єрмоменко-Григоренко О. А., Грузан А. В.; під ред. Ю. В. Макогона; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Донец. нац. ун-т, Донец. ін-т залізн. трансп. Укр. держ. акад. залізн. трансп. – Донецьк : Донбас, 2012. – 276 с.

14. Міжнародна інвестиційна діяльність : навч.-метод. посіб. для самост. вивч. дисципліни / Л.В. Руденко та ін.; за заг. ред. Л. В. Руденко; [редкол.: Д. Г. Лук'яненко (голова) та ін.]; М-во освіти і науки України, Держ. вищ. навч. закл. «Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана». – К. : КНЕУ, 2008. – 167 с.

15. Міжнародна інноваційно-інвестиційна діяльність України. Вектор розвитку : монографія / А. В. Гриньов, О. М. Шершенюк, С. В. Овчаренко; Харк. нац. авт.-дор. ун-т. – Х.: ХНАДУ, 2008. – 206 с.
16. Міжнародна торгівля : навч. посіб. у тестах для студ. ден. та заоч. форм навчання спец. 6.030403, 7.050108, 6.050108 / Укоопспілка, Львів. комерц. акад.; [уклад.: Семів С. Р., Бабець І. Г., Макар Н. М.]. – Львів : Вид-во Львів. комерц. акад., 2009. – 331 с.
17. Міжнародні фінанси : навч. посіб. / С. В. Князь та ін.; за заг. ред. О. Є. Кузьміна; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т "Львів. політехніка". – Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2013. – 360 с.
18. Ольхович-Новосадюк М. М. Україна та міжнародні організації : навч. посіб. / М. М. Ольхович-Новосадюк, Ю. І. Рудакевич ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - Л. : Львівський нац. ун-т ім. Івана Франка, 2011. - 120 с.
19. Рак Т. М. Міжнародні фінанси : навч.-метод. посіб. / Т. М. Рак, Г. В. Снопенко, В. І. Дубницький; [за заг. ред. В. І. Дубницького]; Донец. екон.-гуманіт. ін-т, Каф. міжнар. економіки. – Донецьк : Юго-Восток, 2012. – 327 с.
20. Румянцев А. П. та ін. Міжнародна торгівля : навч. посіб. / А. П. Румянцев, А. І. Башинська, І. М. Корнілова, Ю. В. Коваленко. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. – 276 с.
21. Хомутенко В. П. Фінанси зовнішньоекономічної діяльності : навч. посіб. / В. П. Хомутенко, В. В. Немченко, І. С. Луценко. — К.: Центр учб. л-ри, 2009. — 472 с.
22. Циганкова Т. М. Глобальна торгова система : розвиток інститутів, правил, інструментів СОТ. – К. : КНЕУ, 2003. – 660 с.
23. Черкасов В. Е. Международные инвестиции : учеб. Пособие. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Дело : Акад народ. хозяйства при Правительстве Рос. Федерации, 2003. – 286 с.
24. Циганкова Т.М., Гордєєва Т.Ф. Міжнародні організації: Навч. посібник — Вид. 2-ге, перероб. і доповн. — К.: КНЕУ, 2001. — 340 с.
25. Шаповалова, В. М. Міжнародні розрахунки та валютні операції / Шаповалова В. М., Кузьменко Л. В., Покотилова В. І. – Херсон : Вишемирський В. С., 2009. – 231 с.
26. Шевченко О. О. Міжнародна економіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. О. Шевченко; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Донбас. держ. машинобуд. акад. – Краматорськ : ДДМА, 2012. – 375 с.

**Голова фахової атестаційної комісії,
д.е.н., професор**

_____ **Я.В. Белінська**